

Beskrivelse af Københavns Museums magasinforhold.

Nuværende magasinforhold

Københavns Museum opbevarer størstedelen af museets samlinger af kulturhistoriske genstande i magasinlokaler der ikke er egnede til dette formål. De nuværende magasinforhold medfører nedbrydning af genstande og hindrer effektiv tilgængeliggørelse af samlingerne som ressource for borgerne. Dermed modarbejder de nuværende magasinforhold effekten af de store ressourcer Københavns Museum anvender på bevaring og tilgængeliggørelse af samlingerne.

Københavns Museum er ifølge museumsloven forpligtet til at opbevare sine genstands- og billedsamlinger på en sådan måde, at de bevares for eftertiden. Som andre kulturhistoriske museer udstiller Københavns Museum kun en lille del af museets samlede mængde af genstande og billeder. Til enhver tid er kun ca. 10% af museets samlinger udstillet. Den øvrige samling opbevares på magasin og repræsenterer en vigtig ressource i forhold til fremtidige forsknings- og formidlingsaktiviteter.

For nuværende opbevares den ikke-udstillede del af Københavns Museums samlinger på fire eksterne magasiner placeret i København og Roskilde. I en rapport udarbejdet af Bevaringscenter Øst i 2007 blev lokalerne generelt betegnet som uegnede til opbevaring af museumsgenstande på grund af uhensigtsmæssige adgangs-, klima-, og sikkerhedsforhold, og museet blev advaret om at dele af samlingen var under aktiv nedbrydning. Kulturstyrelsen påpegede i sin kvalitetsvurdering af Københavns Museum i 2009, at museets magasinforhold ikke levede op til de standarder der måtte forventes af et statsanerkendt museum.

Museet har gennem de sidste to et halvt år arbejdet intensivt på at forbedre bevaringsforholdene for samlingerne. Det er dog blevet klart at en række skadelige forhold enten kun kan afhjælpes gennem meget omfattende investeringer eller må anses for umulige at udbedre inden for de eksisterende magasinfaciliteters rammer. Det drejer sig først og fremmest om følgende forhold:

- **Dårlige sikringsforhold.** For flere af museets magasiner gælder det at andre brugere af bygningerne også har adgang til magasinlokalerne fordi lokalerne fungerer som gennemgangsrum og flugtveje. I flere tilfælde er der også placeret installationer i lokalerne hvilket betyder at teknisk personale og håndværkere har behov for at færdes i magasinlokalerne, ofte uden at museet bliver advaret. Dette forhold udgør en konstant fare for beskadigelse og bortkomst. Derudover er der i flere magasinlokaler ikke installeret tyverialarm, hvilket betyder at museets forsikringsdækning er begrænset på trods af at museet betaler fuld præmie.
- **Manglende brandalarmeringsanlæg.** Ingen af museets eksterne magasiner er udstyret med brandalarm, hvilket betyder at museets forsikringsdækning er begrænset på trods af at museet betaler fuld præmie.
- **Manglende klimastyring.** Ingen af museets eksterne magasiner har klimastyring. Genstandene trues derfor af nedbrydning pga svingninger i temperatur og luftfugtighed, ligesom der i flere magasiner er voldsom skimmelvækst hvilket nedbryder genstande og skader arbejdsmiljøet. Skimmelvækste på genstandene medfører også konserveringsudgifter når genstandene skal anvendes til formidlingsformål. I flere magasinlokaler er der større utætheder ved vinduer og døre. Dette udgør en stor risiko

i forhold til indtrængning af insekter, der kan nedbryde en række forskellige materialetyper, ligesom der i et enkelt magasin har været problemer med indtrængning af rotter.

- **Vandindtrængning.** Magasinerne ligger generelt i kælderlokaler, hvilket har medført vandindtrængning ved voldsom regn og tøbrud. Alene udgiften til oprydning og rengøring i et enkelt magasin som følge af skybrud beløb sig i 2011 til ca. kr. 1.000.000. Museet oplever løbende større og mindre vandskader på magasinerne, hvilket medfører nedbrydning af genstande, skimmelvækst og et stort træk på museets ressourcer.
- **Vandinstallationer i lokalerne.** I loftet af flere af magasinerne er der omfattende installationer i form af vand- og afløbsrør. Disse udgør en konstant risiko for vandskade ved brud. Museet er blevet informeret om at afløbsrør i et af magasinlokalerne er stærkt tærede, og en udskiftning af disse er ikke mulig uden en omfattende udflytning af museumsgenstandene til en anden lokalitet.
- **Dårlige adgangsforhold og tilgængelighed:** Magasinlokalerne har generelt dårlige adgangsforhold med henblik på sikker transport af genstande. Nogle af museets største genstande er placeret i en dyb kælder og skal transporteres af en smal trappe da elevatoren i bygningen er ude af drift og udlejer ikke ønsker at reparere den. Dette gælder i særlig grad museets mange store og forholdsvis skrøbelige genstande. Derudover gør det faktum at magasinerne generelt er overfyldt samlingerne mindre tilgængelige og mindsker dermed deres værdi som ressource for museets forskning og formidling.

Disse grundlæggende mangler skal ses i forhold til at museet anvender store ressourcer på bevaring og tilgængeliggørelse af samlingerne. Aktuelt betaler museet en årlig husleje på kr. 262.000 for de samlet set 2800m² ekstern magasinplads, og allokerer derudover godt tre årsværk til bevaringsarbejdet. På trods af dette er det dog ikke muligt for museet at leve op til de bevaringsmæssige forpligtelser som beskrevet i museumsloven fordi de ovenfor beskrevne forhold modarbejder bevaringsindsatsen. Samlingernes værdi for borgerne som kilde til viden, oplevelser og refleksion omkring Københavns historie og kultur forringes derfor løbende som konsekvens af dårlige magasinforhold.

Søren Bak-Jensen
22. marts 2012

Københavns Museum
Billeder fra eksisterende fjernmagasiner

